

T T I O

A S N U F

KUUKIRI

Artiklid

[lk 2](#)
[Harutame lahti](#)
[värvilise](#)
[tantsulõngakera III](#)

[lk 3](#)
[TÜ Viljandi Kultuuri-](#)
[akadeemia](#)
[Tantsukunsti](#)
[lõpetajad XXI lend](#)

[lk 7](#)
[Kokkuvõte](#)
[tantsupedagoogika](#)
[seminarist](#)

[lk 11](#)
[TLÜ koreograafia](#)
[osakonna lõpetajad](#)

[lk 14](#)

[Persoon:](#)
[Eve Noormets](#)

Lavadel

[lk 17](#)
[lugemiseks](#)

Tantsust mõteldud ja kirjutatud

[lk 20](#)
[Institutsionaalne](#)
[plahvatus Eesti](#)
[tantsumaastikul](#)
[1990ndatel aastatel](#)
[osa II](#)

Uudised lk 23

Kalender lk 29

n° 28 — 05. 2013

Väljaandja
Eesti Tantsu-
hariduse Liit

Toimetaja
Evelin Lagle

Graafiline disain
Jaan Sarapuu

Artiklite õigekeel
on artiklite autorite
vastutusel.

[toimetaja@](mailto:toimetaja@tantsuharidus.ee)
tantsuharidus.ee

HARUTAME LAHTI VÄRVILISE TANTSULÕNGAKERA 3

Lõpurepliik

Inna Sulg

Tantsuõpetaja, TÜ Viljandi

Kultuuriakadeemia kehatöö lektor

Üks tegus tantsuaasta on mööda saamas ja suur suvi ukse ees. Aasta jooksul on toimunud palju: noored koreograafid esitlenud enda töid, toimunud mitmeid festivale, äsja tähistasime Rahvusvahelist Tantsupäeva ja tõesti võib öelda, et eestlane on ka tantsurahvas. Me võime teha kokkuvõtte, et oli edukas aasta. Kui ma esimese artikli valmis sain, küsis üks mu kolleeg, et kas ma kirjutan järjejuttu. Jah, tantsust saaks ja peaks kirjutama veel rohkem ja mitte ainult etendustest, mis laiema avalikkuse ette jõuavad. Kuna tegemist on enne suve ilmuva viimase kuukirjaga, siis lõpetaksin enda mõtteavaldused veel paari ideega.

Tulen tagasi eelmises lõngakera harutamises avaldatud mõtte juurde, et mind väga häirib tõsiasi, et Kultuuriministeeriumi kodulehel ei leia me tantsu kui kultuurivaldkonda. Võib ju küsida, et kas see on ikka oluline, tants on ju olemas ja elab. Tõepoolest, tants elab ja on olemas tema suures variatiivsuses ja seda tänu inimestele, kes väga suures osas teevad oma tööd missioonitundest. Ükski valdkond aga ei saa eksisteerida ja areneda ilma ühiskonna toetava hoiaku ja riikliku tunnustuse/toetuseta. Avades Kultuuriministeeriumi kodulehe, leiame me vasakust menüüst pika loetelu: teater, muusika, filmikunst, kunst, arhitektuur, kirjandus, muinsuskaitse, muuseumid, raamatukogud, rahvakultuur, sport, meedia, kultuuriline mitmekesisus ja lõimumine, loomemajandus. Kus on tants? Tants on kuskil iga jaotuse sees, mõtteliselt. Tants on aga omaette suur kultuurivaldkond, mis väärib tunnustamist ja tunnistamist. Siin on küsimus riiklikul tasandil toimuvast tunnustamisest ja tunnistamisest, mille tulemiks peaks olema selgepiiriline ja kindlam rahastus. Kas meie tantsurahvas saame siin midagi ära teha ja kas me peame seda vajalikuks või on see ainult minu mõttekiiks?

Minu teine mõte kaldub tantsuetenduste maailma. Ma ei kuulu küll loojate kogukonda, kuid tantsuinimesena võtan õiguse välja öelda enda mõtte. Nii nagu kogu tantsuvaldkonnas on viimase paarikümne aasta jooksul toimunud mitmekülgsuse plahvatus, nii on avardunud ka tantsuetenduse mõiste piirid. Tantsukunst on puhast liikumiskunstist arenenud interdistsiplinaarseks kuni käe andmiseni ka nn uuele meediale. Tantsuetenduse nime kannavad ka etendused, kus vaataja ei näe tantsulist liikumist ja kus etendajad ei olegi alati enam tantsijad. Kas see on ikka tantsuetendus? Ma võin siinkohal tunduda vanamoodne, kuid olen kindlalt arvamusel, et tantsuetendus eeldab mõtete edastamisel kõnekat, väljenduslikku ja lii-

kuvat inimkeha. See liikumine võib olla minimalistlik, kuid on siiski liikumine. Tants tähendab juba aegade algusest inimkeha liikumist ja usun, et see tähendus ei ole teisenenud. Seega, kas ikka kõik kaasaegse tantsuetenduse või uue tantsu nime all etenduvad tööd on ikka tantsuetendused või oleks õigem nimetada neid füüsiliseks teatriks, tehnoloogiliseks teatriks (kasutades Henri Hüti väljendit) või hoopis mingi muu nimega?

Ma jätan õhku kaks küsimust, lootuses et järgmistes kuukirjades leiame arutelu ja vastuseid juba laiemalt ringilt.

Ilusat suve teile kõigile!

“Harutame lahti värvilise tantsulõngakera” esimene artikkel ilmus Tantsuinfo Kuukirja jaanuari numbris ja “Harutame lahti värvilise tantsulõngakera 2” veebruari numbris.

~~TÜ VILJANDI KULTUURIAKADEEMIA~~ ~~TANTSUKUNSTI LÕPETAJAD XXI LEND~~

Sel kevadel on TÜ VKA tantsuõpetaja erialal XXI-s lennus lõpetamas kümme üliõpilast. Viis neist lõpetavad kooli tantsuõpetaja-koreograafina. Nende tantsulavastusi võis sel kevadel näha Viljandis, Tallinnas, Tartus ja Rakveres.

RAHO AADLA

Tantsuõpetaja ja kehaarendajana huvitab mind eelkõige see, kuidas oleks võimalik riiklikul tasandil tõepoolest parandada eesti inimese füüsilist eneseteadlikust ja oma keha väärtustamist. Selleteemalisi mõtteid ja ideid keerleb mu peas mitmeid, kuid nende praegu veel üpris laiaulatusliku süstematiseerimatuse tõttu ei hakka ma neil hetkel pikemalt peatuma.

Kunstnikuna huvitab mind enda jaoks uute kogemuste saamine. Uute lavastuslike vormide leidmine, vanade vormide ümbermõtestamine, nende analüüs, väikesteks tükkideks lahti võtmine ja seejärel tükikeste kokku panemine lootuses, et äkki leian midagi, mis on teistel ehk enne kahe silma vahele jäänud. Kõik lihtsalt selleks, et paremini mõista seda, kuidas luua võimalikult häid lavastusi, mis kõnetaks võimalikult paljusid inimesi. Selleks püüan mõtestada kõike seda, mis toimub minu

ümber ja sees. Füüsilises plaanis püüden täiuse poole, mis on segu klassikalisest ja kaasaegsest kehakäsitlusest.

Tantsu-uurijana huvitab mind hetkel loomuliku keele poolt pakutavate lugude tõlkeprotsess tantsulavastuse konteksti ja publiku tajude manipulatsioon ning publiku teadvuseseisundite muutused etendust vaadates. Oma aateliste ideede edasi uurimiseks ja teostamiseks sooviksin pärast kooli lõpetamist saada erialast tööd. See on hetkel üks hirmutavaim, kuid samas ka ootusärevust tekitav, aspekt tulevikuga seoses.

SILLE ARDEL

Mind on alati köitnud kehad – liikuva kehad. Ise liikuda ja vaadata teisi liikumas, nii igapäevases linnaruumis kui ka laval jälgitavana. Mulle meeldib tantsus tegeleda detailse keha ja minimalistlike liigutustega. Lisaks paelub mind aja ja ruumi käsitus. Inspiratsiooni ammutan ma eelkõige ühiskonnast ning elust ja inimestest minu ümber.

Leidsin enda jaoks Pilatese treeningsüsteemi pea kaks aastat tagasi ning kirjutasin sel teemal ka seminaritöö. Minu tantsuõpetaja lõputöö pedagoogiliseks eesmärgiks oli püüda arendada füüsilist võimekust läbi mängu. Noortega töötamisel püüan alati lähtuda võimalikult palju neist endist lisades juurde minu enda tahte ja teadmise, et pakun neile midagi uut ja kasulikku omaltpoolt.

Antud eluetapil olen nägemas end tantsuõpetaja ning Pilatese treenerina. Terve elu on üks seikluste ja otsingute rada ning selle arvatava õige tee leidmine. Soovin kõndida mööda seda teed ning näha, kuulda, kogeda, tunda ja nautida ...

MARI-LIIS ESKUSSON

Liikumine on vahend ja kehad räägivad. Mis on see, mis paneb meid mõnda liikumist aktiivselt jälgima ja viib meid katarsisesse. Kuivõrd on selline asi üldse liikumises eneses kinni ja kui palju loeb see situatsioon, milles liikumist esitatakse. Ühelt poolt huvitab mind liikumise enda võime luua seoseid, teisalt huvitab mind see õhk etenduse olukorras. Küllaltki intuiivselt olen selle kõigega tegelenud, aga üks tantsukunstis võtabki asjade sõnastamine kauem aega.

Oma seminaritööga otsisin pingsalt liikumise enda kõnelemise toimetehhanisme. Nüüd oleks vast aeg see korraks kõrvale jätta ja pisut pinnapealselt lasta settida kõigil, mis tarvis.

Oma lavastuse “Maali!” puhul sai selgeks, kuivõrd raske on publikul näha ebaharilikust võttest kaugemale. Kas seal oligi üldse midagi näha? Kui laval anda vähe infot, kas siis on üldse võimalik, et etendus toimub ikkagi laval ja mitte publikus?

Põnev on see tantsukunsti maailm. Praegu unistan ainult sellest, et senine küllaltki laiahaardeline võimalus olla nii tantsuõpetaja, koreograaf kui ka tantsija mingil määral saaksid jätkuda.

AROLIN RAUDVA

Nii elus kui loomingus on minu jaoks tähtis esteetika. Ilus on alati mingi koledus ning koleduses ilu. Helguses süngus, sünguses helgus. See on miski, millest lähtusin ka koreograafi kutse lõputöös „Arkaadia“.

Mind paelub suveräänne maailm, mis lavale tekib liikumise, valguse ja heli koostoi-
mel, ning mis saab oma tähenduse vaataja peas.

Oma seminaritöös uurisin psühholoogilist androgüünsust. Käsitlesin androgüün-
sust feminismi toel ning lõpuks androgüünsust kui strukturalistlikku tegevust.
Pean oluliseks enese loomist kunstiteoseks, eneseanalüüsi ning tegelen enese
teadlikult suunava kujundamisega.

Psühholoogiline androgüünsus võiks olla üks eneseloome vorm, mis pakuks laial-
dast isikuomaduste paletti. Mingil kujul väljendub see teema ka minu loomingus.

IRINA RÕŽIKOVA

Oma seminaritöös uurisin kehalise tegevuse ja treeningu mõju 3-4 aastaste puude-
ga laste arengule. Minu arvates nende laste probleemile on pööratud liiga vähe tä-
helepanu. Soovisin õppida selliste lastega suhtlema ja proovida neid treenida. Oma
uurimuse lõpus tegin kokkuvõtte, et kehalise tegevuse roll on mitte ainult taastada
rikutud liigutusfunktsioonid ja funktsionaalne lapse seisund, vaid ka õpetada teda
kõndima, istuma, ennast teenindama ümbritsevas keskkonnas. Kehaline tegevus
parandab ajutegevust, arendab lapse isiksust ja rahustab närvisüsteemi.

Lõputöös tegelesin klassikalise tantsu õpetamisega, täpsemalt kuidas motiveerida
last tegelema klassikalise tantsu rutiiniga. Minu eesmärk oli äratada neis motivat-
sioon läbi erinevate meetodite.

NIKOLAI RÄBIN

Olen Ida-Virumaalt pärit tantsija ja hakkasin oma tantsulist kogemust saama väga hilja. Otsustasin, et tahan oma tuleviku siduda tantsuga. Põhistiiliks on tänava-tants, mis on täiendatud *poing* uga. Iseenesest natuke kummaline, aga iseloomustab minu stiili kõige paremini. Erinevad, tihti mitte kokkusobilikud asjad koos - see on minu iseloom.

Naudin tantsutunni produktiivsust ning head väsimust pärast koormust. Tulevikus näen ennast õpetajana, kes kogu aeg õpib ise ning jagab seda info oma õpilastega. Õpetaja ei ole üksnes info allikas, vaid hea tööriist info kogumiseks ja adapteerimiseks. Hea tööriist võiks alati parem olla...

MAARJA TÕNISSON

Mõtisklus - Tants on väeallikas. Tantsimine vallandab jõud kehas ja meeltes. Tantsija on vägijõu edasikandja. Koreograaf on uute allikate looja. Kindlasti soovin jätkata tantsu kõigi aspektide uurimist ja praktiseerimist. Lisaks paelub mind tantsu ja teiste kunstide sümbioos: suhted ja impulsid eri valdkondade tegijate vahel. Sellest lähtuvalt kirjutasin oma seminaritöö "Meediumid eesti 00ndate nüüdistantsulavastustes".

Etenduskunstides huvitab mind uute väljendusvahendite otsimine ning eriskummalised lahendused. Oluline pole pidev uudsus, vaid kõnetav lähenemisnurk ning väljakutsed, nii autori kui ka vaataja seisukohast. Koreograafina eelistan koostööd. Põnevaid kooslusi võiks tekkida heliloojate, videokunstnike, kirjanike, režissööride ja miks mitte ka arhitektide või teadlastega. Oma diplomilavastuses "Trilemma" liitsin üheks teoseks eri ala inimesed ja meediumid. Liikumise, heli ning visuaali triloogias tekib vaatamänguline situatsioon, kus segunevad tegelik ja virtuaalne maailm. Usun, et lähitulevikuks indu ja südikust mul jagub, et teha julged sammud etenduskunstide poole nii Eestis kui mujal maal.

EVELYN UISK

Mulle meeldivad nii elus kui tantsus ehedad inimesed, sündmused ja liikumised. Selle saavutamine lavakontekstis võib olla küll keeruline, kuid arvan, et nüüd ja tulevikus püüden ühe rohkem selle eesmärgi suunas. Võimalik, et sellest tulenevalt valisin ka oma tantsuõpetaja kutse lõputööks praktika näitlejatudengitega. TÜ VKA 9. lennu teatrikunsti üliõpilastega valmis etendus UNISTA!TUD, mis minu arvates suutis peaaegu täielikult saavutada minu töös püstitatud eesmärgi: täiustada näitlejate arusaamist ning füüsilist kehataju tantsulises liikumises.

Kuigi etenduskunstid on omavahel palju segunenud ja integreerunud, sooviksin siiski tulevikus professionaalsemalt siduda tantsu teatrivaldkonnaga või vastupidi. Elame näeme...

KRISTIINA VILIPÕLD

Pärimus kaasajas. Seminaritöös “Pärimuse “miski” kadumine eesti tantsus” leian, et improviseerimine on üks olulisemaid komponente, mida mina meie rahvatantsus üldiselt ei näe. Samuti ka pärimuslikke algeid mitte, mis peaksid rahvatantsuga kaasas käima.

Nii õpetaja kui koreograafi töös olen uurinud erinevaid viise, kuidas rahvatantsule teisiti läheneda, pigem siis kaasaegsemas võtmes, võttes arvesse, kus me praegu elame. Nüüd olles veidi tegelenud sellega, tunnen kui palju on veel õppida ja kui kaugele me saaksime minna! On tõeliselt kahju, et rahvatants selliseks tüütuks sammulihvimiseks on muutunud, mida see oma olemuselt kohe kindlasti ei ole! Suurimaid eeskujusid on Tsuumi Dance Theatre.

KOKKUVÕTE TANTSUPEDAGOOGIKA SEMINARIST

Anu Sööt

TÜ Viljandi Kultuuriakadeemia tantsupedagoogika lektor

15.-17. märtsini 2013 toimus Tallinna Ülikooli ruumides kahe tantsukõrgkooli (TÜ Viljandi Kultuuriakadeemia tantsukunsti ja TLÜ Kunstide Instituudi koreograafia õppekava) ühine **tantsupedagoogika seminar**. Kolme seminaripäeva jooksul said tantsu õppivad tudengid nii teoreetilisi kui praktilisi näpunäiteid. Seminari teemad vastasid küsimustele: Kuidas ja mida koolis õpetada? Kuidas valida õige õppesisu lähtudes suuremast üldeesmärgist? Kuidas ennast kehtestada? Kuidas teha koostööd kolleegide ja lapsevanematega? Kuidas õpetada erinevaid tantsustiile? Mida saab õpetajale (kõrgkoolis) õpetada või on ainsaks õpetajaks kogemus?

Antud artikkel on kokkuvõte Viljandi Kultuuriakadeemia II kursuse üliõpilaselt kogutud peegeldustest seminaril osalemisest.

Tiiu Kuurme (Tallinna Ülikooli dotsent) rääkis tänapäeva koolitegelikkusest ja õpetaja rollist 21. sajandil.

Miks on tänapäeval palju käitumishäirega lapsi? Lastel on tsivilisatsioonikahjustused, mis on eelkõige tingitud kodude haprusest. Oma roll selle probleemi kujunemisel on ka koolil. Kool võiks olla koht, kus laps tunneb end turvaliselt ja hästi. Paraku tegeldakse koolis kõigega ja natuke ning see jätab lapse sihituks. Kool innustab last õppima, et olümpiaadide head tulemused kooli edetabelite tippu viiksid. Ehk, levinud on nõ pahempidi arusaam, et laps on kooli jaoks, mitte kool lapse jaoks. Lastes tekib sõltuvus hindamise, mitte teadmiste järele ning sellisel kujul on haridussüsteem läbikukkunud. Hindamine koolis on Kuurme seisukohast viga. Koolis tuleks last võrrelda tema endaga, sest see on julgustav ja edasiviiv.

Samuti on Kuurme silmis nihe õpilase ja õpetaja vahelises suhtes. Miskipärast asub õpilane, kelle jaoks need asutused loodud on, tihti selles valitseva hierarhia madalaimal astmel.

Kuurme järgmine küsimus oli, kuidas õpetaja koolis ellu jääb? Ta tõi näiteid Taani koolist ja alternatiivsetest õpetamise meetoditest. Koolis ja üldse hariduses ei tohi keegi olla mugavduja, alati peab arenema edasi. Kuurme esitas küsimuse, et millega peab olema inimene varustatud, et tulevikus hakkama saada? Maailm ju muutub iga hetkega ja väga raske on midagi kindlat paika panna, kuid arengusüsteem peaks olema sujuv, täis loovust, aidates inimestel tulevikus konflikte õigesti lahendada.

Kuurme arutles ka teemal, kuidas saada hakkama olukordades, kus on koos nii tava- kui erivajadustega lapsed? Ta toonitas selles küsimuses loomingulisuse osatähtsust – loomingulisus annab palju juurde. Siinkohal võiks võtta malli Waldorfkoolidest ja teistest alternatiivkoolidest, kus õppesüsteem erineb tavakooli süsteemist just õppimisele lähenemise poolest. Loomingulisusega saab väga palju erinevaid aineid integreerida. Tants loob selleks väga palju võimalusi. Klassikaline näide on kujundite õppimine. Ruumitaju annab ettekujutuse, missuguste mõõtmete või suurustega on tegu, kui tunnis räägitakse riskülikust, ruudust, kolmurgast. Samuti saab tantsides neid kujundeid luua. Matemaatika ei ole siinjuures ainuke näide. Tants on tihedalt seotud ka muusikaga, selle tunnetamise, erinevate rütmide, tempode tajumise, rahvatantsus väga kindlate taktimõõtude arvestamisega jne. Võimalusi on tohutult, tuleb osata neid võimalusi ära kasutada ja integreerida tantsulisse liikumisse.

Terje Õunapuu peab nii tantsuõpetaja, huvijuhi kui ka kunstiõpetaja ametit Adavere koolis.

Terje esituses paelus eriti tema kogemus elada ja õpetada väikeses alevikus. Tuli välja tõsiasi, et väga tihti on tantsuõpetajal sada tööotsa, kas selleks, et endal hinge sees hoida või siis sellepärast, et El öelda tundub isekas (keda neil siis veel võtta on kui mitte mind). Terje Õunapuu rahulolu oma elukorraldusega oli innustav, nii et väikses asulas õpetamine ei tundugi enam nii keeruline.

Terje Õunapuu on hea näide sellest, et alati ei pea koonduma suurte keskuste lähedale, et endale tööd leida, vaid rakendust leiab ka väiksemates kohtades.

Kaja Hermlini (Tartu Ülikooli võimlemise õpetaja) loeng ja ühtlasi praktiline töötuba olid kehahoiust ja sellest, kuidas õpilase juures hinnata rühihäireid: tuleb osata selgeks teha, kust need alguse saavad ja seejärel määrata sobivad harjutused rühihäire parandamiseks. Kaja seletas väga lihtsalt ning arusaadavalt, mis on kehahoiu ja treeningu juures oluline tähele panna, et treenida õpilasi õigesti ja kehasõbralikult.

Need teadmised peaksid olema kohustuslikud igale tantsuõpetajale. Tantsuõpetajatena peame oskama ennetada ja märgata, et vormida noore keha võimalikult tervislikult. Ta nentis, et tänapäeva inimestel on palju probleeme rühiga. See tuleb suuresti sellest, et istutakse pikka aega vales asendis arvuti ees. Rüht on väga tähtis, kuigi sellele pööratakse vähe tähelepanu, kuna enamasti on see midagi nii iseenesest mõistetavat.

Rühi kujunemisel on väga oluline arendada last peale sündi ja edasises lapseeas. Sagedane viga on piirata lapse liikumist, kartes, et ta teeb endale viga. Kui laps kukub, tuleb tal endal otsida võimalusi, kuidas püsti tõusta. See on vajalik, et areneksid välja lihased, millega kõndida. Laste arengut on vaja suunata ja neid toetada. Alati ei ole tarvis anda ette, kuidas teha, vaid lasta neil otsida oma viise, kuidas hakkama saada.

Jelena Kissin on tantsuõpetaja Narvas ligi tuhande õpilasega koolis. Ta annab tunde igale kooliastmele (gümnaasiuminoortele lausa inglise keeles), kokku 23 tundi nädalas. Ta rääkis, kuidas on töötada tantsuõpetajana üldhariduskoolis ja tulla toime klassitüüpi õpilastega, kelle jaoks on tantsuõpe tunniplaanis kohustuslik. Jelenal on lisaks koolitundidele ka oma tantsustuudio. Ta juhtis tähelepanu sellele, et koolitunnina on tantsutundi hoopiski teistmoodi teha kui stuudios. Nimelt on õpilaste häälestus tunni suhtes väga erinev. Lisaks sellele on Jelena koolis kogunud vastuseisu õpetajate poolt: tundnud, et tantsuõpetaja peab oma õppeaine vajalikkust tihti kaitsma ja teiste õpetajate ees põhjendama.

Jelena leidis, et on kõige rohkem õppinud ise praktiseerides, kõigekest pole võimalik ette valmistada. Lastel on iga päev erinevad tujud ja laste arvgi tunnis on sageli seinast seinale. Tuleb olla loov ja avatud, et oma ettevalmistatud tunnis kiirelt väikesi ümberkorraldusi teha.

Suures linnas tantsuõpetaja tööst andis ülevaate **Helena Pihel**, kes on tantsuõpetaja Tallinnas. Oma tundides rõhutab ta õpilaste mitmekülgset arengut, sealhulgas ka tantsuteoreetilist poolt.

Helena oli ehtne näide sellest, kuidas Tallinnas asjad käivad. Tunde tuleb anda mitmes kohas, joostes erinevate stuudiote vahel. Ta rääkis vähestest võimalustest üldhariduskoolis, kus ta andis tantsutunde. Üldhariduskoolis on võim, mis seab piiranguid, kuigi sellega saab toime tulla, on ilmselt kõige raskem murdepunkt just enese kehtestamine, mida teen, miks teen, milleks jne. Enamasti on inimestel väga erinevad arusaamad tantsust ja paraku on levinud väärarusaam kunstide puhul, et see pole miskit. Kahju on nendest lastest, kellel on just vaja miskit muud peale koolitundide, et vaimu erksana hoida ning seda arendada, kuid puudub see võimalus.

Heidi Kann, kes on OMA tsirkuse õpetaja, alustas oma praktilist tundi ohutusnõuetest: juuksed kinni, ehted ära, keha soojaks jne. Seejärel võttis ta üksikasjalikult läbi erinevad trikid, nagu näiteks peapea- ja kätelseis. Heidi seletas, mis on nende trikkide juures oluline tähele panna ja kuidas neid õpetada. Põhjalikult ja rahulikult. Ta pööras tähelepanu ka pedagoogilistele aspektidele. Näiteks, enne paarisharjutuste õpetamist tarvis selgeks teha, kas lapsed on paarisharjutustes valmis koostööd tegema, milleks tuleb teha teatud eelharjutused enne põhiharjutuse juurde minemist.

Heidi rääkis, kui tähtis on inimeste omavaheline usaldustunne, sest kui üks paarilistest on valmis sooritama tehnilist akrobaatikavõtet, siis peab teine paariline selleks kindlasti valmis olema. Akrobaatika tunnid oleksid väga vajalikud ka tavakoolis. Neis tundides õpib tunnetama paarilist, areneb lihasjõud, koordinatsioon ja saab meeldiva kogemuse.

Kokkuvõtvalt tõid tudengid välja: seminar mõjus mulle kui tulevasele pedagoogile motiveerivalt ja julgustavalt. Seminaril kuuldust sain mõtlemisainet ning näpunäiteid tuleviku tarbeks, kuid samas adusin ka, kui palju on veel teadmistest ning oskustest vajaka.

Sain teada, et ma ei tahaks kunagi üldhariduskoolis töötada. Kui, siis ainult esimese ja teise klassiga. Kui lastele on tants tehtud koolis kohustuslikuks, siis seal on ka neid, kes tantsida ei taha. Mulle meeldiks kui minu õpilased oleksid tantsu suhtes entusiastlikud.

Ma olen pikka aega mõelnud, et sooviksin kuulata vilistlaste kogemusi seoses töö leidmisega pärast kooli lõpetamist ning olen õnnelik, et sellel seminaril selliseid "loenguid" oli. Hea oli kuulata noorte pedagoogide tegemistest pärast kooli. Mulle meeldib, kui inimene peab loengut vabas vormis ja räägib asjadest täpselt selliselt nagu need on.

Igati korda läinud ettevõtmine, teinekordki!

TLÜ KOREOGRAAFIA OSAKONNA LÕPETAB 2013. AASTA KEVADEL 7 BAKALAUREUSE ÜLIÕPILAST JA 6 MAGISTRANTI

Laura Kvelstein

TLÜ Kunstide Instituudi Koreograafia osakonna arendusjuht

Tiina Rootamm (BA diplom 2013)

Tiina Rootamm on osalenud tantsijana mitmetes lavastustes, seda nii õpingute raames kui ka vabakutselise tantsijana. Mõned neist on: "CID PEARLMAN Performance Projects" (Pearlman, 2010), "Intiimne Glamuur" (Hortus Musicus ja Tantsuteater Tee Kuubis, 2011), "sõp-rus-est" (Grigorjeva, 2012). Õpingute ajal käis ta üliõpilasvahetusprogrammiga õppimas Nizzas, Nice Sophia Antipolise Ülikoolis. Samuti on Tiina osalenud erinevates töötubades ja meistriklässides, alates improvisatsioonist (Morrish) ja kaasaegsest tantsust (Ortiz), lõpetades hip-hop tantsuga (Gigi Torres, Dre)

Maria Lindberg (BA diplom 2013)

Lisaks Tallinna Ülikoolis koreograafia eriala omandamisele on Maria Lindberg töötanud viimased 5 aastat Rootsisis tantsuõpetaja ja koreograafina.

Rõõt Allmaa (BA diplom 2013)

Enne ülikooli tulekut õppis Rõõt Pärnus Kersti Adamsoni balletistuudios 12 aastat; lisaks tegeles rahva- ning veidi ka showtantsuga. Rõõt: „Kolme aastaga ülikoolis olen saanud seda nimekirja erinevate tantsustiilidega tublisti täiendada. Üheks huvitavamaks kogemuseks nende kolme aasta jooksul oli tantsufilmi tegemine aine Kompositsioon III raames eelmisel kevadel koos Kristi Leedmaa ja Helle-Maria Mitiga.“

Olga Lans (BA diplom 2013)

2009. aastal astus Olga Lans Tallinna Ülikooli koreograafia osakonda pärimustantsu suunale, kus algas tema tõsine suhe tantsukunstiga. On osalenud tantsijana Eesti Nuku- ja Noorsooteatri muusikalis „High School Musical“ (2010), kolmel Eesti Vähiliidu heategevuskontserdil: „Elvis Presley lugu“ (2010), „Venus & Mars“ (2011), „Elu ja armastus“ (2012) ja tantsuetendustes „Merikajakas“ (2011, koreograaf Maria Goltsman) ning „Helletused“ (2011, koreograaf Angela Arraste). Aastast 2012 on tantsija Goltsman Ballet tantsukompaniis, osaledes tantsijana tantsuetenduses „Sofi ja Võlulind“. 2011. aasta septembrist töötab tantsuõpetajana ja koreograafina Anna Melody spordikoolis. 2012. aastal oli külalisžürii liige tantsufestivalil „Koolitants 2012“ Ida-Virumaa maakondlikus voorus.

Helena Hanni (BA diplom 2013)

Helena Hanni on rahvatantsuga tegelenud juba lapsest saadik. Tänu Tallinna Ülikooli koreograafia erialale õppima asumisele on ta tutvunud paljude erinevate tantsustiilidega ning saanud kaasa teha mitmetes erinevates tantsuprojektides. Helena plaanib siiski ka tulevikus rahvatantsuga jätkata ning anda oma kogutud teadmisi edasi ka teistele.

Indrek Tamm (BA diplom 2013)

Indrek Tamm töötab Tallinna Huvikeskuses Kullo Tantsuansambli Sõleke tantsuõpetajana. Ta töötab õpetajana ka Tallinna Tööstushariduskeskuses, kuid mitte tantsu alal, vaid hoopis automehaanika valdkonnas. Lisaks tantsib kabareerühmas Dance Flash.

Indrek: „Elu on antud vaid üks kord, seega naudin oma elu. Teen seda, mis motiveerib ja toob mulle rõõmu, kuna elu on seiklusi täis. Iga haridus, töö, tegevus jne on hea elukogemus! Mis teen tulevikus, ei tea, hetke seisuga mulle meeldib enda valitud eriala ja töö ning jätkan seda.“

Kaspar Vaik (BA diplom 2013)

Kaspar on tantsuspordiga tegelenud üle kümne aasta ning õppinud ka paljude tunnustatud välistreenerite juhendusel. Tänu sellele on ta tänaseks päevaks elanud neljas erinevas riigis (Eesti, Soome, Itaalia, Läti) ning tunneb, et selline maailma kogemine on teda rikastanud. Tallinna Ülikooli koreograafia osakonda astus ta selleks, et avardada enda silmaringi tantsijana, treenerina ning koreograafina. Peale ülikooli lõpetamist plaanib ta edasi liikuda tantsuspordi maastikul.

Siim Tõniste (MA diplom 2013)

Siim Tõniste (1987) on vabakutseline tantsukunstnik, kes lõpetas 2010. aastal Tallinna Ülikooli koreograafia osakonna bakalaureuseõppe ja lõpetab hetkel sama eriala magistrantuuri. Lisaks Tallinna Ülikoolile on ta ennast täiendanud semestri ka Tšehhis Praha Teatri- ja Muusikaakadeemias. Siim Tõniste on teinud koostööd erinevate eesti koreograafide ja lavastajatega. 2011. aastal tõi ta STÜ alt välja tantsulavastuse „Nill“.

Kristjan Rohioja (MA diplom 2013)

Kristjan Rohioja on lõpetanud TLÜ koreograafia bakalaureuseõppe ja on nüüd lõpetamas magistriõpinguid. Ta on huvitatud teatri maagia ja keha sulandumisest. On lavastanud kahel aastal ERKI moeshowd ja Mood-Performance-Tantsu. Olnud tegev erinevates lavastusprojektides, näiteks osalenud kaaslavastajana Gustav Adolfi gümnaasiumiga koostöös sündinud kontsert-lavastuste „Tribute to Pink Floyd“ ja „XX sajandi muusikaeksam“ väljatoomises. Aastal 2006 pälvis I.D.A. Festivalil oma lavastusega „Minu esimene armastus“ Ida Urbeli nimelise stipendiumi parima noore tantsulooja kategoorias.

Küllli Roosna (MA diplom 2013)

Küllli Roosna on õppinud koreograafiat Tallinna Ülikoolis ja Rotterdami Tantsuakadeemias Hollandis. Ta on töötanud koos paljude eesti ja väliskoreograafidega: Kenneth Flak, Richard Siegal, Dylan Newcomb, Amy Raymond, Fine5 Tantsuteater, Teet Kask, Kaja Lindal, Katrin Essenson, Jüri Nael jt. Külli sooloetendus “Circle Through” sai 2010. a. I preemia Valgevenes Vitebski rahvusvahelisel kaasaegse koreograafia konkursil IFMC. Külli on loonud koreograafiat Eesti Rahvusballetile, Festival Classique’ile (Holland), Kaunase Biennaalile (Leedu) jt. Ta on esitanud oma ja teiste koreograafide töid Japanis, Lõuna-Koreas, Hollandis, Saksamaal, Inglismaal, Venemaal, Valgevenes, Poolas, Rootsis, Norras, Soomes, Lätis, Leedus ja Eestis. Külli õpetab tantsutehnikat ja improvisatsiooni tunde Eestis ja välismaal.

Svetlana Grigorjeva (MA diplom 2013)

Sveta kuulab Die Antwoordi. Loeb ainult Charles Bukowskit. Õpib trumme. Paneb punkbändi kokku. Kavatses vaba, uudishimuliku ja sõltumatu friigina tantsumaailmas edasi tegutseda. Annab sügisel välja oma esimese luulekogu. Pole veel lootust kaotanud saada Eesti esimeseks naispresidendiks. Hell Yeah.

Liina Lillipuu (MA diplom 2013)

Liina Lillipuu alustas oma tantsuteed 5-aastaselt tantsuansambelis Sõleke. Hetkel töötab ta sama kollektiivi tantsuõpetaja ja koreograafina. Aastal 2011 lõpetas ta TLÜ tantsukunsti bakalaureuseõppe.

Anna Zubkova (Orlova) (MA diplom 2013)

Anna alustas tantsuga tegelemist 6 aastaseks. Elukogemus viis ta arusaamiseni, et tants pole ainult kunstiliik, vaid ka tee, mis viib enesetunnetuseni.

Valikut Tallinna Ülikooli koreograafia tudengite lõpulavastustest sai näha 7. – 11. maini esimest korda TLÜ Kunstide Instituudi poolt korraldatud KIMP Fest raames toimunud festivalil KorFest 2013.

[KorFestist lähemalt](#)

PERSOON: EVE NOORMETS, 25 AASTASE EVE STUDIO JA 21 AASTASE NOORE TANTSU FESTIVALI HING JA KUNSTILINE JUHT

Katrin Hommik

Eve Noormetsa õpilane ja Viljandi Jakobsoni Kooli balletistuudio õpetaja

Alustades kirjutamist Evest, tuleb ikka ja jälle meelde üks Noore Tantsu Festival mõned aastad tagasi. Oli küps ja palav Viljandi suvi, tänavatel liikus värvikas ja põnev rahvusvaheline tantsijate seltskond, olid vägevad etendused ja töötoad – nagu Noore Tantsu Festivalil ikka. Eve ise viis esmakordselt oma festivalil läbi kursust – laste tantsu õpetajatele. Kursus täitus hetkega. Eelinfos anti teada, et tundides on ka lapsed. Mäletan, et mõtlesin – kuidas see küll realselt välja näeb? Hulk lapsi ja õpetajaid koos? Mida me seal teeme, oli tunne, et ilmselt tekib selline kaose moodi asi... Kursusel selgus, et nii mõnigi õpetaja oli samamoodi mõelnud. Tegelikkus kujunes vaimustavaks õppeprotsessiks. See, kuidas Eve suutis oma targa ja rahuliku olekuga üksteisele võõrad lapsed ja täiskasvanud päevade kaupa ühiseks sünergiaks sulatada, oli imetore kogemus. Ei kaost, ei vajadust keelata; lapsed koos õpetajatega arenemas ja edasi liikumas ühises protsessis, ühistes tegevustes, ühises hingamises. Ja seda kõike situatsioonis, kus Eve pidi samal ajal korraldama suurt sise- ja väliskülalistest pungil festivali!

Aastate jooksul on Eve õpetanud paljusid tantsuõpetajaid. Ise ta ütleb: „Minu jaoks on õpetajate õpetamine õppimine. Õpetajad loovad kursusel vägeva õhkkonna – iga kord isemoodi ja mulle see meeldib. Iga kursus on nagu uus lavastus ja uus tervik. Lasen lainel end kanda, hea sünnib ju siis, kui on õige energia.” Ja tantsuõpetajad tulevad ikka ja jälle tagasi.

Eve jaoks on väga oluline, et õpetaja ei töötaks läbi tüdimuse, läbi vaevahigi. Et õpetaja TAHAKS, mitte ei PEAKS tööle minema. Et õpetaja küsiks endalt – mis on minu õpetamise ja tundi minemise eesmärk? Et õpetaja tajuks – lapsed on tema elus külalised, tuleb arvestada, et nad on studios lühikest aega, oluline on mõelda, mida selle ajaga neile kaasa anda suudame, tahame ja peame. Eve naerab, et tantsuõpetajatena oleme nagu eraettevõtjad – haltuurat endale lubada ei saa! Huvihariduses tegutsemine on hoopis teistsugune kui koolis õpetamine – laps tuleb meie juurde vabatahtlikult, reeglina pärast lõunat. Ja pärast lõunat tuleb rammestus... Siis sõltub juba palju lapse perest – kas suudetakse lahendada logistilised probleemid, kas suudetakse lapsega tegeleda, last motiveerida. Kooli ei jäeta minemata, selles osas lapse nõudmised reeglina ei kehti, küll aga vahest tantsutundi minemise küsimuses, kui on väsimus ja arvuti ja... Huviharidus on väga hea indikaator, kus perede tugevad ja nõrgad küljed välja löövad.

„Mind lasti sel tingimusel Viljandi väravatest sisse, et ma ei teeks rahvatantsu,“ naerab Eve, meenutades, kuidas ta aastaid tagasi Viljandisse tantsuõpetajaks tuli.

Kohtla-Järvelt pärit Eve tuli peale pedagoogilise instituudi lõpetamist Viljandisse oma näitlejast abikaasa Andres Noormetsaga, kes asus „Ugala“ teatris tööle. Viljandis öeldi – rahvatantsu on siin küll, tee midagi uut! Ja Evel ei jäänud muud üle, kui see uus välja mõelda. „Hakkasin meeletult õppima ja õppima, et seda uut teha. Rahvatantsu tegin salaja ka,“ naerab Eve, „mul olid väga ägedad tantsijad, aga mulle kohe kuidagi ei taha sobida need ülevaatused, kus saab riielda, et punktuaalselt tantsukirjeldust ei järgi ja kust edasi ei pääse ja...Ma arvan, et tantsides ja üldse loomingus on nii õpetaja kui õpilase jaoks olulisem see, kuidas nad ennast tunnevad, kuigi jah – lapse jaoks on võita vahva küll... Koolitantsul käin oma õpilastega ka, aga olen neile öelnud – kui tahad osaleda, pead arvestama, et võid olla ka kaotaja ning ilmselt oledki. Kui see sobib, läheme!”

Eve saadab oma Tallinna Ülikoolis õppivad tantsuüliõpilased Koolitantsu jälgima kindla eesmärgiga – et nad vaataksid ja analüüsiks, kui palju on laval eakohasust, õpetajat, loovat mõtlemist. Esinemisvõimalusi pole praegusel ajal lastele just ülearu, tants on loodud lavale ja Koolitants on üks esinemisvõimalus, kuigi esinemispäev on Eve sõnul üks korralik tihe võistluspäev. Ja jääb see igavene küsimus – kuivõrd peab laps loomeprotsessis ikkagi võistlema? Viimasel Viljandi linna vabariigi aastapäeva kontserdil küsis üks laps Evelt peale esinemist: „Kas me pääsesime edasi?“ Paneb mõtlema.

Eve Studio, kel tegutsemiskohaks eriti sõbralik ja mõnus paik – Viljandi Huvikool – saab sel kevadel 25aastaseks. Sünnipäevakontserdil toob Eve esimest korda oma studios lavale kordused – parimad palad läbi aastate. „Imelihtne oli neid tantse õpetada,“ ütleb ta ise. „Ilmselt on nendes tantsudes just see miski, mida on imelihtne ka vastu võtta.“ Küsimusele, kas talle endale meeldib laval olla, vastab Eve: „Ma ei juurdle selle üle, sest ma olengi kogu aeg laval. Ma olen laval ka näiteks siis, kui ma peale tantsutundi avan vanematele tantsusaali ukSED ja räägin nendega. Nii et ega vahet ju pole, kui suur see lava parasjagu on.“

Studios tantsib-tegutseb lapsi 60 ringis. Eve arvates on see täitsa hea arv. „Oli ka aegu, kus studios käis 120 last ja seda oli ilmselgelt liiga palju,“ räägib Eve. „Saali tagumises reas tantsivad lapsed ütlesid, et mõnikord ei näe, mis õpetaja jalad teevad.“ Eve silmis on studio tantsijale üks õppimise ja arenemise vorm. Sõltub konkreetsest grupist, mida teha ja kuhu edasi liikuda.

Eve ütleb, et talle meeldib tervikuna elamine – töö on seotud sellega, kuidas ta mõtleb, enesetunne sellega, mida sööb jne... Eve on viimastel aegadel palju uurinud kõike, mis seotud toitumisega ja jagab seda teadmist nii õpilaste kui ka nende vanematega. Studio esinemissõitudel ei toimu bussis lõputut komisöömist ja lapsed on seetõttu palju rahulikamad, tasakaalukamad. Mullegi lööb silme ette pilt, kuidas Eve ühel õpetajate kursusel palus tantsuõpetajal coca-cola pudel treeningusaali aknalt ära võtta. Eve kombineerib kostüümidega, hindab taaskasutust ja keskkonnasäästlikkust.

Eve on oma studiosse õpetama kutsunud oma õpilasi, kelle juures hindab ta kõige

enam mõtlemisoskust. Minu meelest on Eve tunnid üks mõnusa õhkkonnaga rahulik ja arenev protsess. Lähtutakse tõesiasjast, et mis on oluline maailmas, on oluline ka tantsutunnis. Eve ehitab võimalikult vähe valmis, pigem annab suunad, vahetevahel piisab õhkõrnast vihjest ja liigutusest ja juba hakkab midagi huvitavat kasvama. Eve mõtiskleb: „Räägitakse palju, kuidas tantsijad on tehniliselt nõrgad, aga tuhandete tantsivate laste tehnikat polegi ju vaja kõrgustesse tõsta – kui paljud neist siis tegelikult tantsijateks saavad? Üksikud! Me ei saa korraga rääkida tervislikust treenimisest ja tehnikast. Mille nimel me last vigastame – kuulsaks tantsijaks ta ju ei saa? Ehk on õigem nendest tuhandetest üksikud väga võimekad välja valida ja neile tehnikat anda?“

„Ma saan ainult ise endale hinnangut anda,“ ütleb Eve. „Hinnangut mulle kui inimesele, kui õpetajale.“ Eve on igavene õppija. Ta on hinge ja südamega selles, mida teeb, kuigi on ajuti mõelnud ka loobumisele, teades, et elus EI PEA tegema midagi, mida ei taha. Eve töö on olnud ta hobi, on seda ka praegu ja seetõttu kuulub ta nende õnnelike õpetajate hulka, kes TAHAVAD tantsusaali minna. „Oskan olla õnnelik ja tänulik selle eest, mis mul on,“ ütleb Eve.

Palju õnne sünnipäevaks, Eve Studio!

LUGEMISEKS TOIMUNUST

KRIITIKU ABIKÄSI

Iiris Viirpalu / Sirp / 03.05.2013

Tantsukriitikast seminari „nu_dnc.txt” ja festivali „Uus tants” valguses. Haapsalus korraldati aprilli keskel nüüdistantsufestivali „Uus tants” raames kolmepäevane tantsukriitikaseminar alapealkirjaga „Re/viewing Dance” („Tantsu arvustamine” või ka „Uus vaade tantsule”), kus otsiti tantsust kirjutamiseks võimalikke vaatenurki, juhendas seda norra teatrikriitik ja dramaturg Sidsel Pape. Seminari korraldas Tartu ülikooli Teatriteaduse Üliõpilaste Loož koostöös Eesti Tantsukunstnike Liidu ning Põhja- ja Baltimaade tantsukunstnike võrgustikuga kedja.

WILLING TO BE FORCED* – ABOUT “60’ STATE OF“ BY KADRI NOORMETS AND KADI MARIA VOOGLAID

Laura Vesele / DANCE.LV JOURNAL / 28.04.2013

Performance work-in-progress „60’ state of“ by Kadri Noormets and Kadi Maria Vooglaid took place in Haapsalu Cultural Centre’s black hall in 12th of April, 21:00. Laura Vesele was one of the Latvian participants of the international seminar for students of theater studies “nu_dnc.txt” which took place during the festival Uus Tants 2013.

KOREOGRAAFILINE RISOOM TUHANDEST TANTSUST

Marie Pullerits / Sirp / 26.04.2013

Cabaret Rhizome'i „Mutantants ehk Tuhat tantsu, mida tantsida enne kui sured”, idee autorid Johannes Veski ja Päär Pärenson, lavastaja ja muusikaline kujundaja Johannes Veski, koreograaf Päär Pärenson ja videokunstnik Emer Värk (Von Krahli teater). Tantsivad Anatoli Tafitšuk, Joonas Parve, Päär Pärenson ja Johannes Veski. Esietendus 28. III Kanuti gildi saalis.

UUE TANTSU KIRGLIKUD MÖTLEVAD KEHAD

Nele Aunap / Mürileht-online / 24.04.2013

Uus Tants 2013 on eesti kaasaegse tantsukunsti ülevaatefestival, mis toimus 11. – 13. aprillil Haapsalus. Festivali põhiprogrammis osales kuus lavastust, lisaks üks etendus lastele. Samuti näidati kolme tööprotsessi, mille tulemusena uued lavastused valmimas on. Toimus seminar kriitikutele ning vestlusringid tantsukunsti teemadel. Loomuliku osana festivalimelus olid peoõhtud kohalikus Ehte baaris.

KIRJU JA VAHETU KOMPOTT EESTI ASJA

Iiris Viirpalu / Müürileht-online / 14.04.2013

16. märtsil kogunesid esinejad ja huvilised taaskord Kanuti Gildi SAALi, et startida tunde kestval etenduskunstide maratonil. Seekord andsid tooni huumor ja sotsiaalkriitika, löövad/loovad lahendused ning väga kirjus kogumis paistsid silma nii professionaalsel tasemel teatrikunstiga tegelejad kui värsked tuuled lavalaudadel.

KAKS TANTSUKÜSIMUST TEATRITÄADUSE ÜLIÕPILASTELE

Evelyn Raudsepp / Müürileht-online / 04.04.2013

Kui uue/kaasaegse tantsu vorm on nii elav, varieeruv ja üllatav, siis kas ka sellest kirjutajad ei peaks oma töövahendeid pidevalt värskendama, neid kahtluse alla seadma ja uusi vaatenurki võtma, vormiga eksperimenteerima ning dialoogile kutsudes konteksti looma.

PEALELEND: RAIDO BERGSTEIN

Tambet Kaugemaa / Sirp / 04.04.2013

Haapsalus kestis 11.–13. aprillini Eesti nüüdistantsu ülevaatefestival „Uus tants”. Esimest korda oli festival 1997. aastal, 2010. aastast korraldab seda Eesti Tantsukunstnike Liit. Järgnevalt intervjuu festivali korraldaja Raido Bergsteiniga.

DRAMATURG – ÜHISKONNA PEEGELDAJA

VÕI KAVALEHTEDE KOOSTAJA?

Keiu Virro / Müürileht-online / 04.04.2013

Dramaturg – nimi kõlab hästi, aga kas me teame, mida dramaturgid tegelikult teevad? Müürilehe kutsel kohtusid linnateatri kirjandustoas ühel kaunil talvisel kevadpäeval neli selle ala esindajat: Triin Sinissaar Tallinna Linnateatrist, Anne-Ly Sova Rakvere Teatrist, Laur Kaunissaare NO99-st ja Mihkel Seeder Eesti Draamateatrist.

ТАЛЛИНСКИЕ ХОРЕОГРАФЫ ПРОВЕЛИ ЭКСПЕРИМЕНТ

НАД ТРУППОЙ «ПРОВИНЦИАЛЬНЫХ ТАНЦЕВ»

Наталья Куприй / Oblastnaja Gazeta / 01.04.2013

Вторая международная лаборатория современной хореографии состоялась. На этот раз эксперимент над труппой театра «Провинциальные танцы» провели хореографы таллинской компании «Fine Five Dance Theatre», с которой Екатеринбург уже знаком по фестивалю современного танца «На грани».

«ПРОВИНЦИАЛЬНЫЕ ТАНЦЫ»**ПРЕДСТАВИЛИ ПРЕМЬЕРНЫЙ СПЕКТАКЛЬ «И КРАСНОЕ»****Ксения Михайлова / Vesti / 29.03.2013**

Спектакль, собранный из воспоминаний и впечатлений. Театр “Провинциальные танцы” накануне представил премьерный спектакль “И красное”. Хореографы из Эстонии предложили танцовщикам рассказать историю о самих себе.

ЖИЗНЬ, КАК ВЕЧНЫЙ ТАНЕЦ ЭМОЦИЙ И ЧУВСТВ**Ксения Михайлова / Life Aktualno / 29.03.13**

Екатеринбургский театр современной хореографии «Провинциальные танцы» и компания Fine 5 Dance Theatre (Таллинн, Эстония) показали свой совместный проект.

UUED TUULED ESTONIA BALLETTIS**Sirje Keevallik / Sirp / 22.03.2013**

On inimesi, kes jumaldavad „Luikede järve”. Nad on näinud Vladimir Burmeisteri 1950. aastate lavastusi Estonias ja Moskvast, Konstantin Sergejevi taastatud Marius Petipa ja Lev Ivanovi originaalversiooni, Suure teatri redaktsiooni, kus peale Marius Petipa ja Lev Ivanovi on käed külge pannud ka Aleksandr Gorski ja Assaf Messerer, ning Rudolf Nurejevi varianti Pariisi Grand Opéras, kus printsile on antud veidi tähtsam roll kui ainult baleriini toetada. Need inimesed on nautinud ka Mats Eki Oidipuse kompleksist inspireeritud ja omapärase tantsukeelega lavastust ning mõistnud ja imetlenud Matthew Bourne'i tagedaid meesluiki. Selline inimene lah- kub praegu Estonia etenduselt, nutuvõru suu ümber.

~~INSTITUTIONAALNE PLAHVATUS EESTI TANTSUMAASTIKUL 1990NDATEL AASTATEL~~

Osa II

Idee Heili Einasto, teostus Kadri Pahla

Teine oluline laine selles plahvatuses oli 90ndate keskel ja lõpus kui tekkis Viljandi Kultuurikolledži ja TPÜ koreograafia kateedri noortest koreograafidest uus generatsioon, mis vastandas ennast moderntantsu treeningsüsteemidele. 1994. aastal moodustus Tantsukompanii [sic] Box RM. Viljandi kultuurikolledži taustaga Merle Saarva, Raido Mägi, Laire Purik, Erika Katlasep, Erki Melts ja Irene Hütsi tegutsesid koos kuni 2000. aastani. Box RM oli esimene tantsukooslus, kes nimetas ennast kompaniiks. Samuti olid nad esimene kooslus, kus sisuliselt puudus truppi sisene hierarhia, mis oli nii iseloomulik nii balletiteatrile kui ka teistele truppidel. Kõik truppi liikmed olid nii tantsijad kui koreograafid. Selline töötamisviis poleks varem teatriinstitutsiooni hierarhilises süsteemis võimalik olnud. Box RM tegutsemise ajal mõjutasid ja ilmestasid nad oma eriilmeliste etendustega üldist tantsupilti. Erinevalt Nordic Starist ja Fine 5ist ei kasutanud nad moderntantsu ega- balleti süsteeme, vaid eemaldusid selgelt klassikalisest suunast. Enamasti ei olnud nende etenduste toimumispaigaks mitte klassikalised saalid ja lavad, vaid nende projektid olid kohaspetsiifilised (lagunevad mahajäetud hooned, vaba loodus, tänav, ehitusplatsid). Box RM on ise ennast identifitseerinud kui truppi, mille eesmärgiks on kaasaegse keskkonna ja noore inimese elutunnetuse projitseerimine visuaalselt mõjuvasse nüüdistantsukeelde. Box RM oli ka esimene trupp, mis püsivalt kasutas määndžerina Priit Rauda.

Uuest generatsioonist vajavad kindlasti ära mainimist veel mitmed tegijad. Eesotsas ZUGA Ühendatud tantsijatega, mille liidriteks on Tiina Mölder ja Jarmo Karing. Hiljem ka Kaja Kann. Ka Zuga töötas/b projektipõhiselt ning neile on iseloomulik, et etenduskohad on väga erinevad ja kindlasti ei seota ennast ühegi kindla kohaga. Etendused võivad toimuda nii tänaval, baarides, parkides, teatrisaalides jm. Trupp valitakse vastavalt projektidele. Zuga liikmed ei toetu konkreetsetele tantsutehnikatele ja nende etendused liigituvad tantsuteatri alla.

Lisaks eelpoolnimetatud kooslustele (mis on olnud truppidena silmapaistvamad läbi aastate) on 90ndate tantsumaastiku vorminud veel mitmed lühiajalisemad koosseisud ning soolotantsijad ja koreograafid: Kristiina Paškevicius (trupp Man Leaving The Powerstation), Projekt M&M (Marge Ehrenbush ja Mart Kangro), Mari Mägi, Eesti Suvetantsu Kompanii, Kollektiiv PROIMPRO (ühendab improvisatsioonihuvilisi tippmuusikuid ning tantsijaid. Muusika- ja tantsuinimestele peaks nimed tuttavad olema – Mart Kangro, Merle Saarva, Raido Mägi, Anto Pett, Priit Lehto, Tarmo Pajusaar, Ursula Saal, Taavi Kerikmäe ja Leonora Järvet.), Dmitri Harchenko, Ann Rätsep, Aime Hansen.

90ndate tantsumaastikule on iseloomulik see, et kadus Nõukogude ajast pärist jäik hierarhiline süsteem ja valdavaks sai projektipõhisus. Sellistes tingimustes said erinevad rühmitused tekkida ja ka sama kiirelt kaduda (näiteks Grupp Klimp, Evolutsioon 1996). Samuti oli ja on Eesti sõltumatule tantsule iseloomulik tendents individuaalsuse poole. Kuigi eelpool sai pikemalt peatatud just nn teeloojatel truppidel, siis suurem osa loojaid töötavad siiski trupiväliselt ja üksi. Olles nii tantsijad kui koreograafid oma etendustes, on eesti tantsuinimestel harjumus üksi ja omal käel hakkama saada. Siit tuleneb ka üks põhjus ilmselt miks tänasel päeval ei tööta kuigi efektiivselt erialaliidud, sest liikmetel lihtsalt puudub harjumus ennast liidu tegevustega kursis hoida.

Huvitav on see, et pole tekkinud koolkondi. On küll Fine 5, aga ka nende puhul on peamiselt tegu ühe/paari juhtfiguuri loominega. Trupp vaheldub vastavalt etendusele ja võimalustele. Sama kehtib ka Zuga kohta, mida tihtipeale peetakse üheks ühtseks trupiks. Üks võimalikke põhjusi, miks nii on kujunenud on taas vast see, et ühtse trupina on pikka aega koos töötada raskem kui üksi või liikuva koosseisuga, seda nii loomingu- kui finantsiliselt. Tantsija-koreograaf vastutab ainult enda eest, mitte terve truppi eest ja nii on ebakindlatel hetkedel turvalisem toimida. Võib-olla mängib siin rolli ka see, et eestlastele on omane suurem individualistlikkus kui nii mõnelegi teisele rahvale.

Uudne oli 90ndatel ka see, et teatri väliselt toimus terve hulk festivale ning teatri institutsioonist eraldiseisvana hakati tegelema ka tantsu- ja koreograafia koordineerimisega. Näitena toon 1992. aastal Heili Einasto ja Priit Raua eestvedamisel loodud Tantsuinfo Keskuse Eestis (TIKE). Keskuse eesmärgiks oli kaasaegse tantsu edendamise kõrval rahvusvaheliste kontaktide loomine ja hoidmine ning tantsualase informatsiooni levitamine. TIKE korraldas Festivali Evolutsioon (1994–2002 nüüdis- ja modernitantsufestival, mis oli kokkusaamiskohaks nii kodu- kui välismaistele tantsuga tegelejatele. Esimesel korral 1994. aastal esinesid vaid meie oma tantsijad, kuid aastast 1996 muutus festival rahvusvaheliseks. Mitmel aastal oli festival ühtlasi eelvooruks ja platvormiks maailma ühele prestiižseimale koreograafide konkursile Bagnelot. Eesti eelvoor hõlmas endas ka teisi endisi N. Liidu maid, mistõttu osalesid truppe Venemaalt, Lätist, Leedust ja Valgevenest. Festivali üks põhimõtteid oli: „näita ennast ja õpi teistelt”. Festivali korraldas TIKE.

Lisaks korraldati Noor tants I (1995) ja Noor tants II (1996) ning Pärnu tantsupäevi (1996–1998), mis tõi tantsu lähemale Lõuna-Eesti publikule. Festivali üheks maiuspalaks oli iga-aastane nn tellimustöö, mis valmis spetsiaalselt Pärnu jaoks – valitud töö valitud paigas.

1999. aastal muutus TIKE mittetulundusühinguks 2.tants, mis Priit Raua juhtimisel põhimõtteliselt jätkas oma eelkäija tööd, tegutsedes küll rohkem ürituste initsiaatorina ning etenduste produtseerimise ja korraldamisega. Peamiselt tegeletakse etenduste, seminaride, festivalide, filmiprogrammide, residentuuride, kontsertide

ning muude projektide organiseerimisega Eestis ja mujal maailmas. Kaks suuremat 2.tantsu poolt korraldatud üritust on Evolutsioonist välja kasvanud rahvusvaheline kaasaegse tantsu festival Augusti Tantsu Festival ja Noorest Tantsust välja kasvanud festival Uus tants (esmakordselt 1997), mille näol on tegemist Eesti kaasaegse tantsu platvormi ning ülevaatefestivaliga. Eesmärgiks on esitleda Eesti sõltumate koreograafide ja tantsijate värskaid, viimase kahe aasta jooksul esietendunud lavastusi.

Kokkuvõtvalt võib öelda, et 90ndatel toimus kiiresti palju muutusi, suurte riigiteatrite trupptide kõrvale tekkis palju väikseid omanäolisi sõltumatuid tegijaid ning seetõttu oli pilt tantsumaastikul kirev. Suurima muutusena võib näha seda, et enam ei sõltunud kõik vaid teatriinstitutsioonist ja sellega kaasnevatest keerulistest hierarhiatest. Finantsilistel põhjustel (mis olid suuresti Kultuuripoliitiliste otsuste tulemused) sai valdavaks nn projektindus. Need 90ndatel alanud protsessid mõjutavad siiani tugevalt kogu meie tantsumaastikku ja seal toimuvat ja kui nii võib öelda, siis ka seal mittetoimuvat.

Artikli I osa ilmus Tantsuinfo Kuukirja aprilli numbris

~~29. APRILLIL, RAHVUSVAHELIST TANTSUPÄEVAL JAGATI TRADITSIOONILISELT KANUTI GILDI SAALIS SÕLTUMATU TANTSU TEGIJATELE AUHINDASID~~

Kanuti Gildi SAAL koostöös Eesti Teatriuurijate ja -kriitikute Ühendusega andis välja auhinnad, tunnustamaks Eesti sõltumatu nüüdistantsu tegijaid 2012 aasta tegevuse eest.

Auhinnad kuulutati välja ja anti üle Kanuti Gildi SAALis toimunud ühisel Hommiku-söögil.

Tunnustust jagati kahes kategoorias - Aasta Tegija ja Aasta Läbilööja.
Eesti sõltumatu tantsu auhindade laureaadid 2012. aasta tegevuse eest on:

EESTI SÕLTUMATU TANTSU 2012. AASTA LÄBILÖÖGI AUHIND:

Sõltumatu Tantsu Ühendus

tantsuelu äratamise eest Okasroosikese lossis.

STÜ on elustanud ühe unustatud romantilise hoone Tallinna vanalinnas ja teinud sellest kaasaegse tantsu- ja kunstikeskuse, mis on avatud eksperimentaalsetele projektidele ning eriti hästi omaks võetud noore publiku seas.

EESTI SÕLTUMATU TANTSU 2012. AASTA TEGIJA AUHIND:

Erik Alalooga, Andreas W, Tanel V. Kulla, Hans-Gunter Lock

lavastuse "Materjali vastupanu" eest.

Erik Alalooga ja Andreas W lavastus "Materjali vastupanu" tegeleb teatri algelementidega. See on tegu kõige puhtamal kujul, totaalne akt, kus inimene on vastamisi karmi mateeriaga: metalli, kivi, puidu, klaasi, vee ja saviga. Karm poeesia.

Žüriisse kuulusid:

Madli Pesti (Eesti Teatriuurijate ja -kriitikute Ühendus)

Riina Oruaas (Eesti Teatriuurijate ja -kriitikute Ühendus)

Priit Raud (Kanuti Gildi SAAL)

Paul Piik (Eesti Teatri Agentuur)

Lisaks sellele anti välja ka Henri Hüti nimeline muusikalise kujunduse eripreemia, mille pälvis **Hendrik Kaljujärv** 2012 aasta loomingu eest.

Auhindade väljaandmist toetab Eesti Kultuurkapital.

~~UUTE KOREOGRAAFIDE SARI PREMIERE IDEEKONKURSS ON AVATUD~~

PREMIERE on sari tantsukunstist huvitatud loovisikutele, et end tantsu valdkonnas tutvustada ja saada tuge oma esimese tantsulavastuse väljatoomisel.

STÜ alustas sarjaga PREMIERE 2009.aastal, tuues lavale esimest professionaalset lavastust loovate koreograafide loomingu. Tänapäevaks oleme täiendanud sarjas osalemise tingimusi avades Premiere kõigile loovisikutele, kes soovivad luua oma esimest lavastust, mille ambitsiooniks on läbi tantsukunsti end väljendada.

PREMIERE toetab koreograafi oma idee teostamisel ja selle esitamisel pakkudes abi olulistest lavastuse väljatoomisega seotud küsimustes nagu näiteks ressursside (finantsid, proovisaal) leidmine, eelarve koostamine, meeskonna komplekteerimine, teavituse korraldamine ning kogemuste ja erialal tegutsemiseks vajaliku tagasiside saamine.

STÜ sari PREMIERE pakub aastas kahele loovisikule abi oma tantsulavastuse produtseerimisel ja esitamisel.

SARJAS OSALEMISE TINGIMUSED:

- * loomingulise meeskonna moodustavad omal alal tunnustatud loovisikud
- * autor suudab oma ideed ja kontseptsiooni arusaadavalt sõnastada, põhjendada ning tal on selge nägemus, kuidas sünnib sellest tantsulavastus
- * soolo või duett
- * lavastuse pikkus 20 – 30 minutit
- * esietendus veebruaris 2014

Varasematel aastatel on PREMIERE- sarjas osalenud Helena Krinal, Triin Marts, Svetlana Grigorjeva, Christin Lunts, Kristina-Maria Heinsalu, Kaisa Selde, Sandra Palm, Siim Tõniste, Jaan Ulst, Karl Saks, Kati Juurik ja Helena Pihel. Etendused on toimunud nii Tallinnas, Tartus, Helsingis, Viljandis, Hiiumaal, Rakveres ja mujal. Karl Saksa Premiere sarjas etendunud "Tsuud" pälvis 2010. aastal teatri aastaahindade laureaadi tiitli tantsulavastuse kategoorias. Svetlana Grigorjeva märgiti 2011. aasta Eesti sõltumatu tantsu auhinna aasta tulijaks Premiere sarjas esietendunud lavastusega "sõp rus est".

PREMIERE`le kandideerimiseks esitage oma lavastusidee ja videonäide (youtube, vimeo, vms link internetis) senisest loominguist hiljemalt 1. juuniks aadressile triinu@stu.ee.

~~ETHL KUULUTAB VÄLJA IDEEKAVANDI KONKURSI TANTSUÕPETUSE METOODIKA ALASTE ÕPPEMATERJALIDE LOOMISEKS~~

Eesti Tantsuhariduse Liidu missioon on edendada tantsuhariduse valdkonda Eestis kõikidel haridustasanditel. Sellel eesmärgil kuulutame välja ideekavandi konkursi tantsuõpetuse metoodika alaste õppematerjalide loomiseks. Konkursile on oodatud õpikute, vihikute või käsiraamatute ideekavandid, kus süsteemselt käsitletakse oma praktikas kasutatud või väljakujunenud metoodikat ja autori töökspidamisi tantsu õpetamisel. Tervitatav on oma metoodika põimituna konkreetsete harjutuste või tunniülesannetega, samuti illustreerivad foto-, video- jm materjalid. Konkursile ei ole oodatud repertuaarikogumikud.

Ideekavand peab sisaldama:

- autori (te) nime, kontakti;
- stiili ja vanuseastet, kellele käsitletav metoodika on mõeldud;
- väljaande esialgset struktuuri;
- orienteeruvat mahtu lehekülgedes;
- fotode, videomaterjalide jm illustreeriva materjali kasutamise plaani;
- kasutatud allikaid (kui on).

Ideekavand tuleb esitada 1. septembriks 2013 aadressile info@tantsuharidus.ee

Toetuse korral peab käsikiri (koos illustreeriva materjaliga) olema valmis toimetamiseks ja trükkimiseks 1. septembril 2014

ETHL korraldab kogu käsiraamatu väljaandmise. Autori(te)ga sõlmitakse leping ning korralduslikud jm küsimused lahendatakse poolte kokkuleppel.

~~TARTLASED TANTSIVAD ÜLE-EUROOPALISE GUINNESSI REKORDI PÜSTITAMISEKS~~

24. mail 2013 kell 13 annavad paljud tartlased oma panuse Guinnessi rekordi püstitamisel Euroopa Kadrill-Tantsu Festivalil. Koos 8 Euroopa riigi, 50 linna ja ca 33 000 tantsijaga tantsitakse Kүүni tänava alguses kadrilli.

Peakorraldaja Eestis on Eva Kouhia Eva Tantsukoolist.

Tema sõnul on Euroopa Kadrill-Tantsu Festival tore võimalus tunda ühistantsimise rõõmu koos teiste eurooplastega ja samas populariseerida seltskonnatantsu Eesti inimeste hulgas. „Kindlasti saab see olema üks lustlik ettevõtmine nii osalejatele kui pealtvaatajatele.“

Ürituse peaesmärk on ühendada noori inimesi tantsima terves Euroopas, sõltumata nende poliitilistest ja religioossetest tõekspidamistest.

Eesti ja Tartu linn osaleb antud projektis esmakordselt.

Viimati püstitati sünkroonse tantsimise Guinnessi rekord 2011 aastal, kui osales kokku 33 202 tantsijat 51 linnast 8 Euroopa riigist.

Paljud inimesed on juba oma esimesed sammud omandanud. Praegu jõuavad soovijad veel samuti projektiga liituda!

Üritusele saab registreeruda:

<https://www.facebook.com/events/475052525901391/>

Lisainfo: Eva Kouhia eva.koolitus@mail.ee või 511 4081.

~~EVE STUDIO TÄHISTAB OMA 25.SÜNNIPÄEVA 25. MAIL 2013 KELL 17.00 VIILJANDIS UGALA TEATRI SUUREL LAVAL JA VÄIKESES SAALIS~~

esitamisele tulevad parimad palad nii sellest aastast kui ka eelnevatest aegadest. mõned tantsud lihtsalt on väga omad ja olemas. mis sest, et päris vanad. mõni neist on sündinud kümme aastat tagasi. ja mõned kostüümid ei ole lagunenud ega kulunud.

kõik on palutud ja oodatud seda pidu looma ja tähistama!
tasuta.

samuti saab toetada eve studio tantsude jäädvustamist.
lähemalt siin:

<http://www.hooandja.ee/projekt/eve-studio-tantsud-dvd-le>

kohtumiseni.

~~NOORE TANTSU FESTIVAL KUTSUB: 8 – 15 – 21 JUULI VILJANDIS~~

notafe on füüsilistele lavakunstidele (kaasaegne tants, erinevad impromeetodid, akrobaatika jne) ja nende läheduses paiknevatele aladele (qigong, jooga, hääle- ja kehatehnikad jne) keskendunud festival, mis toimub igal aastal juuli keskpaigas viljandis. festivali südames on idee tuua kohale tipptasemel füüsiliste distsipliinide õpetajaid kõikjalt maailmast ja käia ühe nädala jooksul nende juures koolis. õpetajad valib ja pakub välja notafe, aga oma tunniplaani koostab iga õpilane ise. ja õppimise juurde kuuluvad vestlused, diskussioonid, etendusteprogramm, hommikused võimlemiskuurid ja isegi lõunasupp.

aastate jooksul on notafest osa võtnud väga paljud professionaalsed tantsijad ja teatritegijad nii eestist kui välismaalt, aga ikka on kuulda kurtmist, et informatsiooni on vähe ja “küll oleks õppinud, kui vähegi teadnuks”. püüame siis jõudumööda olukorda parandada.

esiteks: täpne ja detailne informatsioon kogu õppimise-õpetamise süsteemi, aga ka ajakava ja osavõtutingimuste kohta on üleval festivali koduleheküljel – www.notafe.ee sellel leheküljel saab end ka festivalile registreerida.

teiseks: selle aasta notafe pakub võimalust osa võtta ka kahest kahenädalasest õpitoast, mis keskenduvad tegevusliku improvisatsiooni meetodile - ühes rühmas algajad ja teises edasijõudnud - ja mida juhendavad selle ala seeniorõpetajad cassie tunick ja heather harpham new yorgist. nad on euroopas õpetamas esimest korda ning kaks paralleelselt töötavat rühma teevad võimalikuks, et nii algajad kui edasijõudnud saavad kohtuda mõlema õpetajaga.

tegevusliku improvisatsiooni meetod keskendub inimkehale, kui ammendamatu informatsiooni- ja inspiratsiooniallikale, ning füüsilistele tegevustele, mis aitavad eelnimetatut spontaanselt nähtavaks teha. see impromeetod on mittenarratiivne ja ei tõsta loojutustamist isegi siis keskmesse, kui tööriistadeks on hääle ja tekst. sõnade seest otsitakse tegevust ja muusikat, tähendustest ja nimetamistest pigem hoidutakse. siitkaudu saab liikuda alateadvuse aladele ja lülitada välja oma komponeeriv ja kontrolliv mõtlemine. eriti magusaks väljakutseks on see inimestele, kes igapäevases teatri- ja õppetöös süsteemset tekstimootorit iial välja logida ei saa.

astuge ligi ja võtke osa - kõik teatriinimesed on oodatud. isegi nii oodatud, et teatriliiidu liikmed võivad rõõmustada soodustingimuste üle, teatriüliõpilastest rääkimata. kohtume juulis!

TANTSIJALT TANTSIJALE MAIS

E 20.05 kell 10.00-11.30 Kaasaegne ballett, Maria Goltsman

T 21.05 kell 10.00-11.30 Põrandatehnika, Simo Kruusement

K 22.05 kell 10.00-11.30 Kaasaegne ballett, Maria Goltsman

N 23.05 kell 10.00-11.30 Põrandatehnika, Simo Kruusement

E 27.05 kell 10.00-11.30 Kaasaegne ballett, Maria Goltsman

T 28.05 kell 10.00-11.30 Põrandatehnika, Simo Kruusement

K 29.05 kell 10.00-11.30 Kaasaegne ballett, Maria Goltsman

N 30.05 kell 10.00-11.30 Põrandatehnika, Simo Kruusement

Simo Kruusement. Põrandatehnika. Liikumine iseloomulik kaasaegse tantsu põrandatehnikale! Põrand kui abivahend meie kehale. Keha raskuse kandmine ühest punktist ja ruumist teise ning erinevate kehaosade liikumine läbi maapinna. Kasutades selleks kombineeritud liikumisjadasid läbi erinevate tasandite. Selle kõige juures ei unusta ära ka hingamist ja sellega kaasnevat keha loomulikku liikumist.

Maria Goltsman. Kaasaegne ballet. Balleti põhimõtetele toetuv tantsutreening sobib kõigile, kellel on huvi struktureeritud, esteetiliselt nauditava ja füüsilist väljakutset pakkuva liikumise vastu. Tund algab soojendusega kas põrandal või püsti, millele järgnevad harjutused tugipuu juures või saali keskel, kombinatsioonid, venitusharjutused ja hüpped. Treening arendab koordinatsiooni, musikaalsust ja rütmitunnet, arendab kehamälu, parandab kehahoiaku ja annab positiivseid emotsioone.

KALENDER

TÕNIS NIINEMETS “ULG”

20.05 / 21.05 / 22.05 / kell 19:30 – Kanuti Gildi SAAL – www.saal.ee

KÜÜNI TÄNAVA ALGUS, TARTU GUINNESSI REKORDI PÜSTITAMINE EUROOPA KADRILL-TANTSU FESTIVALIL

24.05 / kell 13:00 – www.facebook.com/events/475052525901391/

EVE STUUDIO 25. SÜNNIPÄEVA KONTSEERT

25.05 / kell 17:00 – Ugala teater, Viljandi – www.notafe.ee

MART KANGRO, (FEATURING THOMAS LEHMEN), TAAVI KERIKMÄE “SAMM LÄHEMALE”

29.05 / 30.05 / 31.05 / kell 19:00 – Teater NO99 – www.no99.ee

CABARET RHIZOME “MUTANTANTS EHK TUHAT TANTSU, MIDA TANTSIDA ENNE KUI SURED”

30.05 / 31.05 / 01.06 / 02.06 / kell 19:30 – Kanuti Gildi SAAL – www.saal.ee

C.ORFF “CARMINA BURANA”

01.06 / kell 20:00 – <http://vanalinnapaevad.ee/programm/1-juuni-lastepaev/>

Vanalinna Päevade avamine Tallinna Raekoja platsis

Koreograafia T.Ollesk ja R.Nõmmik, esitaja Fine5 Tantsuteater.

Dirigent Eri Klas, solistid M. Melnik, J. Zahharov, O. Kuusik, ERSO, Voces Musicales,

Tallinna Poistekoor

FINE 5 TANTSUTEATER “MANDALA”

04.06 / 05.06 / kell 19:00 – Teater NO99 – Piletimaailm

EIKE ÜLEVAIN, KADRI PÖLLUVEER, JAAK SAPAS JA SIIM TÕNISTE “TÕLGITUD”

04.06 / 05.06 / kell 19:00 – Okasroosikese Loss – www.stu.ee

KATRIN ESSENSON, KADRI NOORMETS, JAAK SAPAS JA MARGO TEDER

“ESSENTIALS“

06.06 / 21:00 – Okasroosikese Loss – www.stu.ee

“GREENFIELDILE“: JAANIKA MÜÜRSEPP JA RENATE VALME

07.06 / 19.00 – Okasroosikese Loss – www.stu.ee

NOORE TANTSU FESTIVAL

08.07 / 21.07 – Viljandi – www.notafe.ee

TANTSUKUNSTI SUVEAKADEEMIA 2013: TANTS LASTELE JA NOORTELE

21.-24.08 – Haapsalu – www.kultuur.ut.ee